

กระทู้ถามที่ ๗๖๙ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง การกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ประเทศไทยประสบปัญหาฝุ่นละอองมาเป็นระยะเวลาหลายปี โดยเฉพาะฝุ่นละออง PM 2.5 ซึ่งเป็นฝุ่นขนาดเล็กที่มีขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชน ซึ่งในภาคเหนือได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงทุกปี ในปัจจุบันกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน เพื่อหามาตรการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 และปัญหามลพิษทางอากาศ ในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ และ ๕ จังหวัดปริมณฑล ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง ปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละออง ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ เพื่อความยั่งยืน ให้ดำเนินการจัดการควบคุมปริมาณฝุ่นละออง PM 2.5 ในพื้นที่ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่การดำเนินการในหลายส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่จำกัดไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วนทุกมิติ อีกทั้งยังไม่มีข้อกำหนดแนวทางปฏิบัติและวิธีการในการจัดการที่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงมหาดไทย มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติและวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เพชรรัตน์ ใหม่ชมภู

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

จังหวัดเชียงใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๗๖๙ ร.

ของ นางสาวเพชรรัตน์ ใหม่ชมภู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ เรื่อง การกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้าพเจ้า นายอนุทิน ชาญวีรกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถาม กระทรวงมหาดไทย มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติและวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างเป็นรูปธรรมอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า สถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ในประเทศไทย มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงต้นปีและปลายปีของทุกปี โดยมีแหล่งต้นกำเนิดจากกิจกรรมในพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจายและสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 เป็นอย่างมาก กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ดำเนินการจัดทำแนวทางในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 ในพื้นที่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ขอความร่วมมือจังหวัดกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชี้แจง แนะนำ ทำความเข้าใจแก่ประชาชน ให้ตระหนักถึงสถานการณ์และอันตรายของฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอย่างทั่วถึง

๑.๒ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับผู้กระทำผิด ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๓ ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุกิจกรรม/โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และพิจารณาจัดตั้งงบประมาณตามกิจกรรม/โครงการที่ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑.๔ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ เมื่อปรากฏเหตุรำคาญขึ้นเป็นบริเวณกว้าง จนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดไว้

๑.๕ บูรณาการร่วมกับจังหวัดและอำเภอหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ในพื้นที่

๑.๖ รมรณรงค์ส่งเสริมให้เกษตรกรงดการเผาตอซังข้าว และส่งเสริมให้มีการนำตอซังข้าว และฟางข้าวไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าแทนการเผา

๒. ขอความร่วมมือจังหวัดพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการดำเนินงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน หรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ที่โดดเด่น (Best Practice) อย่างน้อย ๑ แห่ง เพื่อถอดบทเรียนความสำเร็จดังกล่าว และนำไปเผยแพร่ให้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ใช้เป็นตัวอย่างในการดำเนินงาน โดยการจัดทำวิดีโออธิบายการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน หรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 แล้วเผยแพร่ผ่านช่องทาง YouTube ของจังหวัด และจัดส่งรายละเอียดการถอดบทเรียน พร้อมกับ YouTube URL ให้กรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการสรุปผลการถอดบทเรียน และได้ขอความร่วมมือจังหวัดประชาสัมพันธ์ผลการถอดบทเรียนดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ในพื้นที่ต่อไป

๓. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ศึกษาการถอดบทเรียนในการดำเนินงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน หรือฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ และได้ขอความอนุเคราะห์แนวทางในการจัดทำแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 จากกรมควบคุมมลพิษ เพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางในการจัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกัน และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้ขอความอนุเคราะห์ กรมควบคุมมลพิษและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ความเห็นต่อ (ร่าง) แผนการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ขอความร่วมมือจังหวัด แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้นำไปจัดทำเป็นแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป